

ОГНЯН ИВАНОВ

ЛАБИРИНТ

chitanka.info

Казвам се Владимир Левичов. Ако се погледна в огледалото, ще видя един висок младеж с руса брада и тъмни очи. Не особено широкоплещест, но все пак достатъчно здрав и силен, щом съм тук. Малко ленива походка. Тя е свързана с характера ми. Не зная дали имам право да се наричам момче, щом съм на 24 години и току-що съм завършил Политехниката, и то космичен отдел. Но така ми харесва повече. Може би защото не искам да се натоварвам с грижите на зрелия човек.

Не съм сигурен, но мисля че трябва да умра. Ако има нещо, в което да съм напълно сигурен, то е, че обичам Емилия Матейна. Тук го разбрах напълно.

И по-рано го знаех, но съвсем различно е когато го почувствувах. Може би нямаше да стане така, ако не оживях с помощта на защитната капсула. А в нея ме напъхаха насила. Понеже съм все още само стажант. Другите останаха по работните си места в ракетата. И загинаха. Експедицията завърши с пълен провал. Грешка в изчисленията и Свръхновата избухна по-рано от предвиденото.

Вече трети ден съм в плен на пламъците, а все още не мога да осъзная, че случилото се е действителност. Не мога да мисля за мъртвите като за мъртви.

А нямам какво друго да върша, освен да мисля. Е, вярно, е че правя някои наблюдения, но те ми отнемат твърде малко време. Чувствувам се удобно и нищо не ми липсва. Включително и развлечения. Разполагам с над десет хиляди забавни филма, записани на видеокристали. Мога да ги прожектирам, докато остарея. Но няма да се наложи. Не по-късно от шест месеца ще пристигне специална спасителна ракета, която ще ме измъкне от прегръдките на звездата. Вътрешното пространство на капсулата е дълго пет, широко три и високо два метра. Така че съвсем не е тясно. Дори е прекалено просторно. Готов съм на всичко, ако можеше останалите осем члена на екипажа да са тук и да се блъскаме един в друг. Имам храна, въздух, светло е... Много повече от онова, което заслужавам. В очите на хората от Земята дори може да съм герой. И навярно никой не се оплаква, че поне два от континентите са на особен режим. Че са прекратени всякакви по-големи експерименти. Че пътуванията са сведени до минимум, затворени са увеселителните заведения, намалени са телевизионните предавания и сеансите за връзка с

базовите станции в Космоса. Изобщо Земята е притисната здраво. Много добре зная какво значи да се осигури канал в петото пространство, по който да се прехвърлят мю-вълни, необходими за генераторите на моята капсула, които създават екраниращото поле. При поддържането на този канал е нужен колосален разход на енергия за всяка изминала минута.

Този момент от моето положение е най-неприятен. Заради мен страдат толкова много хора, а самият аз съм един некадърник или казано направо и по-точно — убиец. Няколкото проверки на пресмятанията, които направих с малкия изчислител в капсулата, доказват това. Възможността за грешка в определяне времето на избухване на Сврѣхновата се явява въз основа на наблюдения, които проведох аз. Извърших ги съвсем старателно. Дори прекалено старателно, като робот. Необходимо е било да дам известен толеранс на величините, а не да фиксирам точни стойности. Не съм се досетил да съобразя и конкретните условия, макар че сега те ми се струват съвсем очебийни. За свое оправдание бих могъл да заявя, че това не се досетиха да направят и Яблонски — ръководителят на експедицията, и Нилс, които проверяваха моята работа. Не съобразиха и останалите членове на групата, преглеждащи поотделно целите изчисления, извършени от централния електронен мозък на кораба. Но все едно. Не си въобразявам, че това ме оправдава. Всеки беше получил конкретна задача и имаше задължението да вникне напълно в нея. До най-нищожния детайл. Третираха ме като равноправен член на експедицията и получих самостоятелна задача. Обаче се провалих напълно. По най-жестокия начин.

Включиха ме в групата за изследване на Сврѣхновата, понеже по събраните точки преценили, че съм най-добрият във випуска и съм класиран, или по-точно бях класиран, за участие в първата извънгалактична експедиция. Това бе нещо като последна проверка. Как ще се държа при трудна, действителна ситуация. Сега вече зная какво представлявам.

Не мога да разбера как е могла да ме обикне Емили. Впрочем не, някои от приятелите ми дори считаха, че тя не ме заслужава. Намираха я твърде своеобразна и не дотам красива. И аз не съм сигурен кое ни свърза. Може би любовта към изкуството. Обичам да рисувам, а тя пише стихове. В момента завършва университета. Филология. Приятно

е, когато ми разказва някоя книга. Дори по-приятно, отколкото да я прочета сам. Не съм се замислял защо е така. Всъщност тя иначе дори и не умее да говори. Но щом сме двамата е друго. Когато я видях отначало, аз също не я харесах. Не ми допадна. Но след това отношенията ни се промениха. Сега тя ще се срамува заради мен. Не е възможно да ѝ бъде само мъчно. Вярно е, че обикновено е твърде неустойчива психически, но имам чувството, че при голямо изпитание ще издържи. Съществуват и такива хора. Пред делничните грижи изпадат в паника, но срещнат ли голямо препятствие се стягат и променят неузнаваемо. Затова и не я разубеждавах, когато реши да кандидатствува за Извънгалактичната. Но досега не е класирана. Някои казваха, че ще я приемат заради мен.

По начало винаги ми е вървяло. При това вътрешно не се напругам много. Просто ми се удава. Казват, че съм способен. Навярно е така. Често не мога да предвидя какво ще се случи с мен, как ще се държа. Ето и сега. Не ми е тежко за родителите, приятелите, а единствено за Емили. Може би защото за другите не смея и да мисля. Не бих могъл да се изправа пред тях. А с нея е различно. Тя ще разбере...

Дали все пак съм толкова виновен? Нали се водех само стажант и всеки от останалите имаше право да ме контролира. Наистина, зад себе си имам много полети, дори и твърде сложни. А и съм роден извън Земята. Но поне формално съм оправдан. Не нося отговорност. Останалите бяха длъжни да ме поправят, ако сгреша. Длъжни! Затова ли да се измъчвам заради тях? Напротив. С нехайното си отношение към мен допуснаха да пропадна. И справедливо ли е единствен да нося товара на последствията? Нима имам сили за това? Е, добре, те загинаха. Но аз също бих предпочел да остана докрай с тях. Не желая да съм жив. Не съм ги молил да ме спасяват. Когато ме избутах в капсулата, те просто си измиха ръцете. Скриха се зад ореола на герои. Всъщност те действуваха егоистично. Грижеха се да останат с чиста съвест. Не ги интересувах аз. Все едно, че съм вещ, робот. Сега както и да постъпя, ще изглеждам като глупак и страхливец. Мразя ги!

Не! Не исках да кажа това. Напълно съм се видиотил. Жаба. Мокро петно. Купчина тресяща се протоплазма. В това съм се превърнал. Аз ги обичах. Всички те са герои. Някои са мои кумири още от детските години. Мечтаех да бъда като тях. Страшно е, че ги

убих. Дали се е досетил поне един от осемте? Навярно да. Щом разбраха за катастрофата, всеки от тях, наред с останалата трескава работа, е търсел дори и с една малка част от съзнанието си причината, независимо дали иска или не. А и познаваха отлично отделните етапи на изчисленията. Можеха да ги повторят наизуст. А онзи, който се е досетил, простил ли ми е? Какъв глупак съм наистина. Дори и да са се досетили, те изобщо не са ме упрекли. Не са имали и време за подобни мелодраматични размишления. До последния миг, отчаяно са се опитвали да се отскубнат, да избягнат унищожението. Имаше някакъв шанс. Но твърде малък.

Е, добре. Нека поясня пред себе си положението. Въпросът, който ме измъчва и по който трябва да взема решение, е имам ли право да подлагам Земята на лишения? Не е сигурно дали отговорът би бил ДА, дори и да не съм убиец. Защото е трудно да спиш спокойно щом знаеш, че обременяваш милиарди други със съществуването си. Макар че, когато са те изпращали насам рискът да се окажеш в подобно положение е влизал в разчетите. Но ситуацията се променя съвсем, ако си едно нищожество, което няма право дори да стъпва по Земята. Тогав е безспорно, че трябва да изчезнеш, да престанеш да пречиш. Но тук се явява нещо, което е много лошо. Ако аз се самоубия, то би означавало, че съм страхливец и просто се спасявам. Би означавало, че бягам от необходимостта да нося отговорност за постъпките си. Още повече, че сега нямам връзка с хората и не мога да ги уведомя за своето престъпление. Да умра по свое желание, преди да са ме извадили от тук, е все едно да скрия деянието си. И ще бъде крайно подла постъпка, понеже така ще се опитам всъщност да заема челно място в списъка на героите. Не мога да допусна подобно нещо.

Но докато бездействувам и разсъждавам минутите текат и аз ограбвам цялата цивилизация. Нанасям гигантски загуби. Ето, това е истината, реалността. Останалото са само размисли. Без покритие.

Не разбирам защо още стоя. В този момент смъртта ми е необходимост. Необходима е на цялото човечество. А аз продължавам да се колебая, да преценявам. Ясно е напълно какво трябва да направя.

И така, сякаш е време да пристъпя към конкретни действия. Екраниращото поле не бих могъл да изключа, защото автоматът ще блокира, докато опасността за цялостта на капсулата не е преминала. Ще се наложи да разбия тук-там докато стигна до жизнените възли.

Трябва да внимавам особено да не се случи нещо с мен преди да съм изключил силовото поле. Ще бъде връх на глупостта Земята да търпи лишения шест месеца, само за да намери един разложен труп.

А не е ли глупаво и онова, което съм замислил? Представям си какво е сега навсякъде, където има хора. Всеки очаква с напрежение каквато и да е новина, свързана с моята капсула. И няма смисъл да преувеличавам значението на личността си. Един нищожен брой хора ме познават. За останалите съм само абстрактна фигура, символ. Те искат горещо да бъда спасен, но всъщност истински голямото тук е схватката между нашата цивилизация и Свръхновата. Това е битка от космически мащаб. А аз съм само случайно замесен елемент. Представям си как бих реагирал, ако на мое място е друг, и науча, че хората не са успели. Това ще бъде удар. Вредата ще е много по-голяма, отколкото загубата на енергия.

И после, трябва да предам и останалите осем, които загинаха. Да се опитвам да се сравнявам с тях без да го заслужавам. Ще унищожа изследванията на експедицията, съхранени в капсулата. Не са принципно нови резултати, но са интересни и оригинални. Имат значителна стойност. И главното, те са последното, което осемте направиха. Заради което загинаха. Имам ли право да го унищожа? Имам ли право да взема решение? Може би, може би... не! Не зная. Навярно ще чакам. Ако трябва да умра, нека да бъде след това. Когато ме осъдят. Но защо хората да страдат заради мен, щом съм убиец? Не зная. Не зная... Толкова е трудно. Не мога да реша... Не зная...

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
9/1980 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.